

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Koroševski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Kmetijski praznik

na zgodovinskem Krškem polju se vrši letos na praznik Velikega Šmarna dne 15. avgusta t. l.

s sledečim dnevnim redom:

Ob 8. uri premovanje in razstava konj na sejmišču v Krškem.

Ob 9. uri sprejem tujih gostov.

Ob 11. uri zbiranje okrašenih vozov, narodnih noš, konjenikov in kolesarjev pri farni cerkvi.

Ob 12. uri se formira spreved in krene z godbo na čelu na Krško polje.

Ob 2. uri popoldne pozdravni govori s tribune na dirkališču.

Ob 3. uri popoldne začetek velikih konjskih dirk.

Ob 5. uri popoldne kmetijska in nato športna kolesarska dirka.

Po konjskih in kolesarskih dirkah prosta zabava.

Vsi udeleženci, ki se bodo vozili po železnicah, imajo 25% popusta.

Tako ne gre!

Letos je sadje pri nas dobro obrodilo, zlasti na bivšem Štajerskem. Ni dobro obrodilo vse, ampak to, kar je, je dalo kmetom-sadjarjem vendarle nekaj upanja, da si bodo vsaj za silo opomogli iz svojih denarnih zadreg, ker tudi kupeev za sadje ne manjka, zlasti odkar je država sklenila trgovsko pogodbo z Nemčijo. Tudi organizacija prodaje sadja je bila že lepo pripravljena in urejena tako, da bi ne imel samo prekupec dobička, ampak da bi tudi kmet-sadjar dobil za svoj trud kolikor toliko pošteno plačilo, za kar bi skrbele predvsem organizacije sadjarjev, ki so domače, in pa »Kmetijska družba«, ki je tudi domača zadruga.

Čisto nepričakovano pa se je pojavila na našem sadnem trgu kot nakupovalec neka družba izvoznikov, ki je pri nas nihče ne pozna. To samo na sebi še ne bi bilo tako hudo — kolikor več kupeev in kolikor večje povpraševanje po blagu, toliko boljše so cene za kmeta. Križ pa je v tem, da je ta našim ljudem popolnoma neznan družba privilegirana, in ti privilegiji (predprave) niso baš majhni! Družba ima namreč monopol za prodajo sadja, s tem pa seveda tudi za nakup. Ta monopol pa ni omejen s tem, kakor je omejen n. pr. na Češkem žitni monopol, kjer je določena tudi minimalna cena, ki jo morajo monopolci plače-

vati kmetom za žito, ampak pri nas ima ta družba popolnoma svobodne roke, da lahko pritise ceno navzdol pri nakupu in jo dviga pri prodaji po svoji mili volji!! Z drugimi besedami: Naši sadjarji so izročeni tej družbi glede cen na milost in nemilost!

Priznamo, da je tak monopol za privilegirano družbo izredno dober, ker jamči članom družbe, ki večinoma razlike med jabolkom in hruško niti ne poznajo, milijonske dobičke na stroške in na škodo sadjarjev! Ravno tako pa je res, da čutijo ne samo kmetje-sadjarji, ampak tudi vsi nepriviligirani trgovalci in domači izvozniki sadja take privilegije kot veliko krivico; občutek krivičnosti pa ne more biti in tudi ni nikjer v javnem, državnem interesu.

Vsak, tudi najbolj neuk kmet-sadjar se bo namreč vprašal: Kako pa pridem do tega, da svojih jabolk ne smem in ne morem prodati po svoji volji, ampak jih moram dati meni popolnoma neznanim ljudem za vsako ceno, samo da bodo eni debeli, jaz pa »suh«? In kmet-sadjar, če je še tako duševno omejen, se bo vprašal nadalje: Kdo pa je dal tistim ljudem take predprave, ki spravljajo nas, ki smo celo leto skrbeli za drevesa, ob vsak zaslužek, nam neznanim ljudem pa zagotavljajo ves dobiček, ki ne bo majhen?

Pomen kmetijskih praznikov

S človeško družbo veže človeka mnogo vezi. Najmočnejša taka vez je krvno sorodstvo, je rodina, ki veže starše z otroki in brate in sestre in ostalo sorodstvo tako močno, da se celo pri divjakih zbirajo na določene dni člani rodbin na določenem kraju, da svojo skupnost praznujejo in jo s svečanimi obredi utrjujejo.

Ljudi veže tudi skupna govorica in ista vera. Ljudje istega jezika se zbirajo v tujini na svoje praznike, verniki pa se zbirajo na božjih počitih in v svetiščih.

Veže pa ljudi med seboj tudi enako delo. Že v starih časih so se zbirali rokodelci iste vrste, da so praznovali svoje bogove-zaščitnike, v krščanski dobi pa svoje svetnike-patrone.

Čudno je, da je ostal čut skupnosti in čut po potrebi združevanja ravno pri kmetih najmanj razvit. Mogoče prihaja to odtod, ker so kmetje živeli daleč drug od drugega in daleč od prometnih sredstev. Zato pa so radi sprejeli in pogostili vsakega tujca, ki jih je obiskal v njihovi samotni.

Nova doba pa je zbudila tudi kmetijski stan, Kmet za kmetom je pričel spoznavati, da sam ne more nikamor. Spoznanje, da le v slogi je moč, je rodilo tudi zavest kmetijske skupnosti in iz te zavesti so se rodili kmetijski prazniki, ki naj to zavest vedno višje dvigajo in utrjujejo.

Skupnih kmetijskih nastopov pozna zgodovina malo, zlasti pri nas. Mi poznamo samo dobo kmetijskih uporov, ko so se združili v svojem trpljenju, da z združenimi močmi uveljavijo svoje pravice. Njihov nastop pred skoro 400 leti se res ni posrečil, toda prvi žarek, ki je zasijal iz zavesti kmetijske skupnosti, je bil posvečen s kmetijsko krvjo in krvavo posvečenje ni ostalo brez plodu.

Kri kmetijskih trpinov, ki je bila prelita na Krškem polju in v njegovi okolici, je začela v poznih rodevih vžigati spoznanje, da spada jo tudi kmetje v svojo kmetijsko skupnost, katero naj praznujejo tam, kjer se je začela in kjer je prejela svoj prvi krvavi krst.

Kmetijski prazniki na Krškem polju so prazniki kmetijske skupnosti in kmetijske stanovske zavesti. Kakor so se zbirale kmetijske čete pred 400 leti na tem polju, tako se zbirajo kmetijske čete istotam še danes, da se poklonijo spominu onih, ki so za »stara pravda« žrtvovali svoja življenja, sami pa obljubijo, da bodo njihovo veliko idejo, idejo kmetijske skupnosti, gojili in negovali v svojih srcih vse dotlej, dokler ne zmaga »stara pravda« na celi črti!

Kmetijski praznik na Krškem polju je praznik kmetijske ideje, praznik kmetijske skupnosti in kmetijske stanovske samozavesti, ki hoče baš na ta praznik pokazati, da je ni umrla in da žrtve naših prednikov niso bile zastoj, pač pa da se ponosni kmetijski prapor dviga vedno višje, dokler ne bo zadnji kmet združen pod njim!

Za trboveljske rudarje in proti TPD

5. julija so se zbrali v Trbovljah v sokolskem domu zastopniki vseh rudarskih občin in zastopniki raznih narodnih organizacij, kjer so ustanovili poseben »Narodni akcijski odbor« za obrambo delavskih in namestniških pravic.

Ta akcijski odbor ima nalogo, da podprta predvsem rudarje v njihovem boju proti TPD, ki hoče za vsako ceno znižati prejemke rudarjev.

S stremljenji akcijskega odbora brez dvoma soglašajo vsa naša javnost, zlasti pa kmetje, ki se zavedajo, da so tudi rudarji kri njihove krvi, ki ne sme postati žrtev in plen tuje nenasitnosti. Mi bomo vsako akcijo odbora v prid rudarjem z vso odločnostjo podpirali.

Prijave za kmetijsko in športno kolesarsko dirko

ki se vrši na Krškem polju, dne 15. avgusta t. l. po končanih konjskih dirkah, sprejema do 12. t. m. Anton Gliha, posestnik in trgovec v Krškem. Prijavnina znaša za vsakega dirkača Din 20.—

Prava pot do ljudstva

Razgibanost ljudstva, ki se semintja pojavlja, nam odkriva potrebo, premisliti nekaj vprašanj, zelo važnih za politiko. Dandanašnji sta narod in država eno in državnik izvršitelj njihove volje ali vsaj čuvatelj njihovih koristi. Gotovo pa obstojita neki najboljši način za doseganje ustreznih potreb prvih in neki način za njih zadovoljitev s strani drugih. A ne moremo si misliti, da bi medsebojno zaupanje ne bilo bistvene važnosti za uspešnost in smotrenost kakršnegakoli dela. In politika je delo za javni prid.

Pot posameznika do posameznika

Ako naj govorimo o velikem, ni napačno, če vzamemo za početno točko kaj majhnega, vsaj za vzgled. Ne gre pa samo za vzgled, temveč je to najbolj naraven način, misel o drobcih privedi v sklad z mislijo o celoti.

Na vasi so nekateri, ki so ostalim vzor; bilo po delavnosti, bilo po previdarnosti in razumnosti ali po čem drugem, kar pač predstavlja neke vrste krepost ali vrlino.

Da so ti posamezniki postali vzor drugim, ki so brez imenovanj in podobnih odlik, je posledica njihovega notranjega sestava in uveljavljanje tega v vnanjem svetu. Brez tega slednjega bi drugi ne imeli prilike, opaziti razlike med seboj in njimi. Tudi v najmanjšem krogu tedaj, skromni vasi, se ta, ki naj bi se videl iz drugih, vidi le, če je v resnici nad njimi. Takemu ljudju zaupajo. Prihajajo po nasvete, po pomoč. Sami vračajo pomoč. Vez zaupanja jih druži, sklepa in spaja. Zaupanje ni nastalo brez razloga, je sad spoznanja stvarne vrednosti drugega za drugega.

Širši krog

Svet je postal silno enoten. Duh in tvar sta iz vseh nas ljudi napravila skupnost, ki živi kot taka neko posebno življenje. Skupnost miruje ali valovi, se dviga in pada, sprejema ali odbija in s tem izraža svojo samolastno bitnost. Skupnost gleda in ve hvalo, če je dobro; skupnost gleda in ve grajo, če ni nič ali je zanič.

V skupnosti — narodu, državi — je na eni strani res videti le vsoto malih enot; na drugi strani pa se pojavi, ki so lastni in bistveni le skupnostim in v celicah ne najdemo vzporednosti. Za vodstvo skupnosti zgolj poznavanje in razumevanje malih enot ni zadostno. Vodje skupnosti morajo imeti lastnosti, ki jih usposablja usmeriti življenje v velikih potezah. Taki voditelji morajo tedaj presegati male vzore vsaj v razmerju, kakršno je med posameznimi edinicami skupnosti in celotno skupnostjo.

samo. Njih znanje, razum in volja morajo biti v ravnotežju z zahtevami in potrebami skupnosti.

Vidimo, da so si majhne enote in skupnosti sorodne v tem, da so za usvaritev zaupanja tudi pri velikih enotah potrebne kreposti in vrline.

Duh ljudstva

Ljudski duh ne trpi slabotnih. Karkoli imamo izročila in spominov v narodnih pesmih, povestih in prispodobah, povsod so čašчени tisti, ki so se izkazali v svoji veličini. Ljudstvo, pridno in vestno, želi videti delo in uspehe tudi tistih, ki ga vodijo, ki imajo nad njim oblast. Ljudstvu je občutek, da se državnik brigajo in trudijo zanj, drag. Tak občutek je prepotrben za ustvaritev zblizanja ljudstva z državo, za počelo miselnosti, po kateri narod smatra svoje predstavnike za eno s seboj, a ne za nekaj, kar z njim nima prave in resnično globoke zveze.

Vrline mož so modrost, pravičnost, poštenost, dobrotljivost, vztrajnost, neomajnost v delu za ljudsko dobro. Samo takj može morejo povezati narod v eno bitje z državo in njenimi voditelji.

Boj za oblast. — Pot do ljudstva

Boji za oblast se običajno dovršavajo brez sodelovanja ljudstva. Toda ravnotako običajno postane vsaka daljša oblast nad njim nemogoča, če novi ljudje ali nov red ne znajo najti poti do ljudstva. Pota tja so različna. Ali vodijo iz množice navzgor, ali vodijo od tam k množicam. Končni cilj pa je le, imeti zaslonbo in zaledje v brezmejni sili ljudske duše.

Najbitnejša sestavina boja za oblast je boj za pridobitev ljudske duše, ljudskega zaupanja. Vestni ljudje se ne skušajo utaboriti v ljudskih srcih z besedami, temveč z dejanji. Ne zahtevajo od ljudstva oblasti zaradi ugodja, ki izvira iz nje, temveč ker žele nositi težja bremena. Vestni ljudje skrbno pretehtajo svoje zmožnosti in značaje, predno potrkajo pri ljudstvu, da jim izroči ključne svoje usode. Kdor je res pravi državljani, naj pazno premisli, kakšna je služba narodu, v čem so njene težave in kakšne so njegove sposobnosti za premaganje teh težav.

Ne smemo imeti oči, ki bi videla le dobro. Ako jim prinese ta čas in kraj grdo podobo, jo ogledajo, da bi bile bolj učene pri iskanju levega.

Pot k ljudstvu naj ne bo kakor igra. Ta pot naj bo uspeh ljubezni do naroda in dela zanj. Prava politika je taka politika.

Temelji zdrave kmetijske, gospodarske in socialne politike

Naša država ima popolnoma agraren značaj; njeno gospodarstvo sloni na kmetijstvu, ki je podlaga vsega našega gospodarskega življenja. S to ugotovitvijo pa še ni rečeno, da morajo vladati pri nas razredne razlike in razredne borbe in da morajo obstojati med kmetiskim in drugimi stanovi nepremostljiva nasprotja. Res je ravno nasprotno: Samo v sodelovanju in v skladnosti vseh stanov je dan pogoj za mirno sožitje vseh. Če torej naglašamo posebej važnost kmetijskega stanu, hočemo s tem reči le to, da ni potrebna borba med stanovji, ampak da je treba najti med njimi neko skladnost (harmonijo), ker so vsi stanovji drug na drugega navezani in medsebojno odvisni; eden pa mora biti temelj, okoli katerega se vse drugo suče in ta temelj more biti v agrarni državi le kmet.

Zato mora biti dolžnost in skrb vsake agrarne države, da gleda predvsem na kmeta in da s potrebnimi zakoni in odredbami olajša njegovo delo; s tem bi bil dan tudi širok razmah naši industriji, trgovini in obrti, in uradnikom za-

siguran boljši gnotni položaj. Na tem mestu moramo ponovno zahtevati kmetijsko zbornico, ki naj skupno z vlado, senatom, skupščino in bansko upravo izdelava kmetijski načrt za več let na široki podlagi za popolno racionalizacijo našega kmetijstva, ki v današnjih težkih dneh potrebuje vse podpore državne in samoupravne oblasti, kmetijskih strokovnjakov in zavednih in izkušenih kmetov; teorija in praksa morata iti skupno pot, če hočemo in moramo dvigniti našo vas iz motvila in zaostalosti.

Nadalje moramo ukreniti vse, da zvišamo cene kmetijskim proizvodom; radi tega morajo biti naše trgovinske pogodbe s tujimi državami tako sestavljene, da nudijo naši kmetijski produkciji vse, kar je pod danimi okolščinami možno — mnogo tržišč in ugodne cene. S temi ukrepi bi se dvignila kupna moč našega kmeta in z njo pomagamo trgovini, obrti, in v industriji bi našli delavci zopet dovolj zaslužka. V zvezi s tem moramo dati olajšave našim sosednim državam, ki kupujejo naše kmetijske proizvode; seveda

morajo iti te olajšave le tako daleč, da ne škodujejo domači industriji, trgovini in obrti. Obrestno mero moramo znižati tako, da je mogoča zmožljivost današnjih bremen; naše banke in posojilnice treba reorganizirati, sanirati in urediti predvsem naše kmetijske dolgove; na ta način bi spravili kreditni sistem v normalni tir.

Naša socialna politika mora iti za tem, da nudi s primernim zakonom zaščito vsem poljedelskim in industrijskim delavcem, ki jo rabijo za starost in bolezen. To mora veljati za vse namene zasebnih, državnih in banovinskih obratov in tudi naš kmet bi moral nuditi svojemu delavcu vso podporo in zaščito (n. pr. viničarjem, hlapcem) in če se sam noče zavedati svojih dolžnosti do svojih podrejenih, potem ga mora pač zakon z vso strogostjo na to prisiliti. Asanacija naše vasi je nujno potrebna, higijena mora tudi tukaj izvrševati svoje delo.

Končno moramo biti za to, da pomagamo siromašnim slojem, t. j. posameznik je dolžan, da pomaga svojem bližnjemu po svojih močeh; vemo, da mnogi tega nečijo razumeti; a ti naj se zavedajo, da ima država še toliko moči, da zna tudi to vprašanje za splošnost koristno urediti.

L. J.

Maršal Hindenburg — umrl

Predsednik nemške republike maršal Hindenburg je 2. avgusta ob 9. uri dopoldne umrl na svojem posestvu Neudeck.

Pavel von (>pl.) Beneckendorff und Hindenburg je bil rojen 2. oktobra 1. 1847 v Poznaju. Ko je dovršil vojaško šolo, je postal častnik tendanje cesarske telesne straže in se je kot tak udeležil tudi vojne med Prusijo in Avstrijo leta 1866. Nato je bil dodeljen na službo generalnem štabu, kjer je napredoval do najvišje stopnje zbornega poveljnika. Po 65. službenih letih je bil upokojen.

Med vojno pa so se zopet spomnili nanj in so mu izročili poveljstvo vzhodne nemške armade proti Rusiji. Hindenburg je dosegel velike zmage, vsled katerih so mu kasneje zaupali tudi vrhovno poveljstvo nad celo armado. Toda čeprav končne zmage ni dosegel, so Nemci imeli tako globoko vero vanj in v njegovo poštenje, da so ga leta 1925. izvolili za predsednika nemške republike.

Hitler — Hindenburgov naslednik

Takoj po objavi Hindenburgove smrti so se nemški ministri zbrali na posvetovanje glede nasledstva. Na tej seji so soglasno sklenili, naj se vsa oblast prenese na kancelerja Hitlerja. Ta sklep ima za posledico, da je danes Hitler neomejen gospodar Nemčije.

Hitlerju so prisegli zvestobo že vsi oddelki redne vojske.

Kakšen pravec bo zavzela pod Hitlerjevim vodstvom vsa nemška notranja in vnanja politika, tega ne more še nihče predvideti.

Nemška armada za Hitlerja

Danes ni nobena tajnost več, da se Hitler drži na krmilu samo s pomočjo redne nemške armade. Generali sicer ne silijo v ospredje, imajo pa odločilen vpliv na vlado. S pomočjo armade je Hitler udušil upor proti sebi, ki se je pojavil v njegovih lastnih vrstah (30. junija) in s pomočjo armade je tudi po smrti predsednika Hindenburga prevzel vso oblast. Zato ne more nikogar presenečati izjava načelnika vojaško-političnega urada, ki je rekel:

»Zvestoba nemške vojske današnjemu režimu je popolna. Vojska stoji ob strani Adolfa Hitlerja.«

Pojasnjena velika tatvina

Nakit »Gospe od Zdravljac« v frančiškanski cerkvi v Splitu ukraden. Nakit je pokradel Ivan Klemenčič.

26. junija je neznan tat pokradel ves nakit čudodelne slike Matere Božje v frančiškanski cerkvi v Splitu. Nakit je bil jako dragocen, zlasti krona.

Policija je iskala tatu dolgo zaman. Te dni pa je skušal prodati bivši hotelir v Kočevju Klemenčič nekaj starega zlata. To zlatnino pa so spoznali kot ukradeno in Klemenčiča so zaprli.

Pri preiskavi pa so dognali, da je ukraden nakit ponarejen, pravi nakit pa hranijo frančiškani na varnem prostoru.

Klemenčič je bil že pred leti osumljen in tudi obsojen zaradi napada na poštni vlak, pri katerem je padlo napadalca v roke nad 200.000 dinarjev.

Klemenčič se je preživljal v Splitu kot prodajalec vstopnic v kinu in so ga imeli splošno za poštenjaka...

Kmetijska Matica v 10. letu

Slovenski kmet je dolgo dobo pogrešal književno družbo, ki bi mu nudila za skromno, tudi malemu človeku dostopno udnino res prave kmetijske knjige, kakršne potrebuje v svojem vsakdanjem življenju, predvsem v svojem kmetiskem gospodarstvu. Temu od leta do leta bolj občutnemu pomanjkanju dobre in cene kmetijske knjige je napravila konec Kmetijska tiskovna zadruga z ustanovitvijo redne vsakoletne edicije Kmetijske Matice. Za letno udnino dinarjev 20.— dobi vsak njen ud 4 lepe knjige na leto, med temi dve kmetijsko-strokovni ali narodno-gospodarski, 1 leposlovno in veliki koledar za naslednje leto s pestro in bogato, poučno in zabavno vsebino. Vse knjige so pisane v kmetiskem duhu, namenjene izključno našemu vaškemu človeku.

Letos izide že deseti letnik Kmetijske Matice. Je to mali a lepi jubilej našega kmeta: deset let lastne književne družbe, ki kljub težkim časom, v katerih živi kmetijsko ljudstvo, neumorno dela za kulturni in gospodarski napredek vasi in njenih prebivalcev. V desetem letniku izidejo letos poleg velikega koledarja za leto 1935 in lepe povesti še dve strokovni knjigi, in sicer: inž. Petkovšek: »Organizacija in uprava kmetije« ter inž. Wenko: »Kmetijska kurjenje«. Vsebinsko prve bo razdeljena v glavnem v 5 poglavij: 1. Poglobitev gospodarja v kmetijski obrat in zbiranje podatkov za organizacijo; 2. organizacija kmetije; 3. vodstvo gospodarskega obrata; 4. knjigovodstveni posli in 5. kratek zgodovinski pregled in sedanje stanje kmetij-

skega gospodarstva v Sloveniji. Druga knjiga hoče pokazati priprosto a donosno kokošjerejo na naši mali kmetijski domačiji. Temeljna ideja je propagiranje vseh onih ukrepov, ki bodo izboljšali in obenem povečali, predvsem pa izenačili proizvodnjo perutninarstva po naši banovini, s tem dvignili njen narodnogospodarski pomen in posredno seveda tudi donosnost posameznega kmetijskega obrata. Obe knjigi bosta za slehernega kmetijskega človeka prava kašipota v njegovem gospodarstvu.

Kmetijska Matica bo, kakor je iz navedenega razvidno, najbolj primerno proslavila svojo desetletnico s tem, da pokloni svojemu članstvu ob tej priliki res prvovrstne knjige. Naloga nas vseh pa je, da smo vsi brez izjeme člani Kmetijske Matice, da ji vedno in povsod pridobivamo novih udov in tako pripomoremo, da bodo koristne knjige Kmetijske Matice našle dostop v slednjo kmetijsko koč, izobraževale v njej slednjega kmetijskega človeka in dvigale blagostanje in izobrazbo vseh, tudi onih, ki ne morejo v šole.

Naročajte Kmetijsko Matico pri domačem poverjeniku, če pa tega ni, obrnite se naravnost na upravo Kmetijske Matice v Ljubljani, Kolo-dvorska 7. Tam dobijo vsa potrebna navodila zlasti tudi oni, ki so pripravljeni — proti odškodnini — prevzeti poverjenišvo Kmetijske Matice v svojem kraju.

Kmetje, na delo za svojo kmetijsko književno družbo!

Velike sokolske svečanosti v Zagrebu

V Zagrebu se je vršil pretekli teden velik sokolski zlet, katerega so se udeležili Sokoli vseh slovanskih narodov. Posebno častno so bili zastopani Čehi, a najbolj viharno so bili pozdravljeni bolgarski »Junaki«, ki so se po dolgih letih zopet udeležili mogočne vseslovanske slavnosti.

Svoj višek so dosegle slavnosti v nedeljo z manifestacijskim sprevodom po mestu, ki je trajal od 8. zjutraj do poldne. V sprevodu je strumno korakalo nad 23.000 Sokolov. Zagrebčani so Sokole na celi poti burno pozdravljali in jih obsipavali s cvetjem. Do največjih manifestacij pa je prišlo na Trgu kralja Aleksandra I., kjer so Sokoli defilirali mimo zastopnika Nj. Vel. kralja, admirala Price. Viharnega vzkljanja kar ni hotelo biti konec. Množico, ki je tvorila špalir

ob sprevodu, cenijo na nad 100.000! Takih manifestacij Zagreb še ni doživel mnogo!

Posebno pozornost pa je vzbujal povsod kmetijski Sokol, ki se je svečanosti udeležil v prav obilnem številu. Organizacija kmetijskega Sokolstva dokazuje, kako se počasi, a krepko, širi sokolska misel tudi med kmetijsko mladino, ki utegne postati v doglednem času v naši kmetijski državi najtrdnjša opora Sokolstva. Kmetijski Sokoli pa so dokazali tudi v javnem nastopu, da pravilno pojmujejo sokolsko delo. Za svoj nastop so želi obilno priznanje.

Javne telovadbe se je udeležilo nad 10.000 telovadcev. Telovadili so na novem štadijonu, ki ima prostora za 60.000 ljudi in je skoroda največji v Evropi. Najprej so nastopili člani SKJ,

tem so sledile telovadkinje, za temi pa so nastopili mornarji. Nato pa je nastopilo nad 5000 kmetijskih Sokolov naenkrat, ki so želi za svoj nastop burno pohvalo. Sledili so češki Sokoli in Sokolice, za temi pa vojaki. Telovadbe je bilo konec šele ob 8. zvečer.

Organizacija zleta je bila vzorna in dela rediteljem vso čast.

V Bolgariji bodo volitve

Predsednik bolgarske vlade Georgijev je izjavil nekemu časnikarskemu poročevalcu, da novi bolgarski parlament ne bo posnet po primerih iz drugih držav, ampak bo sestavljen po razmerah v Bolgariji. »Ustvarili bomo nov parlament«, je rekel Georgijev, »z zastopniki gospodarstva, profesionalnih ustanov in s političnimi elementi«.

Proslava 100letnice bratov Vošnjakov preložena

Akcijski odbor za proslavo 100letnice dr. Jože in Mihaela Vošnjaka v Šoštanjju je nameraval skupno z Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani ta dva jubileja proslaviti letos 8. septembra glede na to, da sta oba brata bila rojena v Šoštanjju (Jože 4. januarja 1834, Mihael pa 18. septembra 1837), da se njuno življensko delo medsebojno izpopolnjuje in da ne kaže obeh proslav ločiti. Z isto argumentacijo se je pa Akcijski odbor na predlog Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani sedaj odločil, glede na želje združenih delavcev, dalje upoštevajoč dolgotrajno krizo in tudi prekratek rok za brezhibno organizacijo v širokem obsegu zamišljene proslave (odkritje spominske plošče, razstava publikacij bratov Vošnjakov, kulturna razstava Šaleške doline, razstava del kiparja Ivana Napotnika in komemorativna razstava iz dobe slovenskih taborov) obe proslavi odgoditi na l. 1937, t. j. ob 100letnici zadrugarja in ustanovitelja Zveze slovenskih posojilnic Mihaela Vošnjaka. O tem obvešča akcijski odbor javnost s prošnjo, da blagovoli veliki interes in pripravljenost za sodelovanje, katero je pokazala že pri letošnjih pripravah, v nezmanjšani meri ohraniti tudi za odgodeno proslavo združnega dela in njegovih početkov, ki se ima vršiti leta 1937. Do tega časa se bodo tudi sedanje težke prilike znatno popravile in tako bo mogoče pomembno proslavo izvesti v stilu in obsegu, ki bo po svoji dostojnosti odgovarjal zgodovinskemu delu obeh bratov.

Agrarna reforma na veleposestvu grofov Zichy

Med agrarnimi interesi in med grofice Marijo Zichy-jevo je prišlo te dni do sporazuma glede izvršitve agrarne reforme: Grofica je prepuščala okoli 200 oralov zemlje, da se razdele med agrarne interese, brez vsake odškodnine pa je podarila najpotrebnejšim kmetom v 24 vaseh še 240 oralov zemlje brezplačno. Posamezniki so dobili po en oral ali pa po pol orala zemlje zastoj in tako je bilo obdarovanih nad 300 družin.

Na bivšem veleposestvu Zichy pa tudi sicer prehaja zemlja za stalno v kmečke roke. Ker je grofica naša državljanka, ima pravico, da sklepa kupoprodajne pogodbe z dosedanjimi zakupniki agrarne zemlje. Grofica se je odločila za razprodajo, poslužujoč se te ugodnosti, znižala je ceno pod zakonito določeno maksimalno ceno in narod kupuje. Sklenjeno je bilo že mnogo pogodb in bo še. Računa se, da bo okrog 70% zemlje kupljene po svobodni kupoprodaji in le ostanek se bo odkupil s posredovanjem države.

Bogati siromaki

Poročali smo že o umoru, ki se je dogodil v Ljubljani, in čegar žrtev je postal brezposelni starec Franc Šerše, ki ga je umorila njegova družina baje s pomočjo invalida Rozmana.

Spočetka je bila javnost mnenja, da gre tu za umor iz revščine. Temu pa ni tako.

V stanovanju so namreč našli več hranilniških knjižic, ki se glase skupno na več kot 100.000 Din!

Kljub temu pa se je pastorka umorjenega Šerše, ki je prodajala časopise, večkrat oglasila na magistratu v Ljubljani in prosila za podporo!

Ta slučaj nam znova dokazuje, da še zdaleka ni vse res, kar stokajo ljudje o »bedi« in da je treba biti proti raznim »bednikom« in »brezposelnim« zelo previden!

Izvoz perutnine v Nemčijo

Na podlagi odloka o izvozu perutnine v Nemčijo se pozivajo vse tvrdke, bodisi izvoznike, bodisi zadrage, ki so leta 1931. izvažale perutnino, živo ali zaklano, v Nemčijo, da pošljejo prijave do 15. avgusta t. l. uradu za nadzorstvo nad izvozom perutnine (Beograd, Ratnički dom) nemška carinska potrdila iz leta 1931. Če ne morejo poslati teh potrdil, naj pošljejo uradu originalne tovarne liste tega leta, da se bo iz njih videlo, da je bilo blago v Nemčiji ocarinjeno. Tem dokumentom mora biti priložen seznam z naslednjimi podatki: datum, odprema, količina in vrsta blaga (žive gosi, ostala perutnina, zaklane gosi, zaklana perutnina), nemška carinarna, ki je blago ocarinila, in ime nemškega prejemnika blaga. Ti dokumenti so uradu potrebni, da dožene odstotek udeležbe posameznih tvrdk pri izvozu perutnine v Nemčijo.

Manifestacijski zbor v Brežicah

Jugoslovenska nacionalna stranka, sreski odbor Brežice, priredi v nedeljo, dne 12. avgusta 1934 ob 10. uri dopoldne v Brežicah javen manifestacijski zbor, na katerem govore sledeči mandatarij stranke: minister Demetrovič Juraj, min. n. r. dr. Kramer Albert, min. n. r. Pucelj Ivan, narodni poslanci Marković Milorad, Cenkić Juraj, katoliški župnik iz Zlatara Avramović Branko, pravoslavni prota Šiftar Stjepan in domači narodni poslanec Iv Urek. Zbor se vrši ob vsakem vremenu.

Sreski odbor J. N. S. Brežice.

Kmetška mladina

Zaključek šol. l. na mari- borski vin. in sad. šoli

Tudi tukajšnja v.n. in sadj. šola je vsoboto, 28. t. m. zaključila šolsko leto in sicer z lepo, času in razmeram primerno proslavo.

Iz izčrpnega poročila g. ravnatelja Briola je bilo razvidno, da je letos obiskovalo šolo 47 učencev in sicer 29 prvi in 18 drugi letnik, od katerih je končalo 7 z odličnim, 7 s prav dobrim in ostali z dobrim uspehom.

Poleg pevskih točk in deklamacij so bili na dnevnem redu tudi referati gojencev in sicer eden s temo »Vzroki vinske krize«, drugi »Upo raba sadja« in tretji »Zadružništvo«. Presenetil nas je samozavesten nastop, še bolj pa samostojnost v podajanju. Saj je bilo, kakor da bi bili imeli pred seboj moške izkušnje. Videlo se je, da ni zavod le učilnica, ampak prav toliko tudi vzgojevalnica v pravcu splošnih zahtev, kakor je izzvenelo tudi iz zaključnih ravnateljevih besed, ki so jih navzoči v polnem obsegu odobrvali: Mladine nam treba, ki bo znala ceniti in spoštovati preteklost z vso njeno dedščino ter bo pogumno zrla v bodočnost. Če kdaj, je to nujna zahteva današnjih resnih dni. Edino tako bomo mogli zaščititi svoje domove, dvigniti naša že dovolj razrvana sela in utrditi našo tako lepo domovino. — Zavod skuša vzgajati pionirje dejstev, dela, aktivnosti, ki bi si naj kovali svojo srečo z lastno dlanjo in na lastni zemlji. Njej, pred vsem njej naj poklanjajo svoje mlade sokove.

Nekako v tem smislu je spregovoril tudi g. referent kot zastopnik banske uprave.

Zavod je v dobrih rokah in ima odlično osebje, ki deluje tudi izven učnega območja in gre kmetstvu iskreno na roko. Nudimo mu tudi mi vsestransko oporo!

Ponikve ob juž. žel. Naše novoustanovljeno Društvo kmetijskih fantov in deklet priredi v nedeljo dne 12. avgusta t. l. prvo nagradno tekmo koscev s sledečim sporedom: Ob 3. uri pop. odhod povorke od Slomškovega oreha na tekmovališče, kjer bodo sledili govori, nato pa tekma koscev. Po končani tekmi razdelitev nagrad, nato pa prosta zabava, združena z veliko kmetško veselico. — Ker je to naša prva tekma, vabimo vse prijatelje kmetške mladine, da se jo v čim večjem številu udeležijo.

Hlebče pri Vel. Laščah. V nedeljo 29. julija t. l. se je vršil pri nas ustanovni občni zbor Društva kmetijskih fantov in deklet, ki je bil, moramo reči, zelo dobro obiskan. Po poročilih, ki so jih podali funkcionarji pripravljalnega odbora, je pozdravil mladino in novo društvo zastopnik Zveze kmetijskih fantov in deklet tov. Hajnšek Franc ter podal smernice kmetški mladini za bodoče delovanje društva. Nato so sledile volitve, pri katerih so bili soglasno izvoljeni: za predsednika tov. Novak Alojzij, za tajnika tov. Zabukovec Franc, za blagajnika tov. Gačnik Ludvik. Istega dne popoldne je priredilo novoustanovljeno društvo pod pokroviteljstvom g. ministra Ivana Pucelj-na tekmo tesačev. Zanimivi svojevrstni tekmi je prisostvovalo veliko število občinstva od blizu in daleč, tako da je prireditel kot prva nadvse sijajno uspela.

Podzemelj. Tri leta je poteklo odkar smo ustanovili v Podzemlju Kmetško sokolsko četo. Ob ustanovitvi je štela četa okrog 45 članov in 4 članice. Po tri leta trajajočem neumornem delu pa šteje četa že okrog 96 članov, 12 članic in 80 naraščajnikov, tako da nas je sedaj že

cela armada. Iz tega se vidi, da je Sokolstvo v naši občini kljub mnogim nasprotnikom dobilo trdna tla. — Na praznik Vel. Šmarna, dne 15. avgusta t. l. bo imela četa svoj tretji telovadni nastop združen z razvitjem svojega novega prapora. Prapor, ki je res lepo in okusno domače delo, je podaril četi brat Mirko Malovič, bivši starosta sokolske župe v Karlovcu, pod katero spada tudi naša četa. Brat Malovič nas je počastil s tem velikim darom za naše neumorno, pošteno in vztrajno sokolsko delo med tukajšnjim kmetiskim prebivalstvom.

Izlet k Sv. Uršuli pri Dramljah. Celjski pododbor priredi v nedeljo dne 12. t. m. izlet na Sv. Uršulo pri Dramljah. Skupen odhod iz Št. Jurija ob j. ž. bo ob 8. uri zjutraj. Popoldne se udeležimo tekme koscev tovariškega društva na Ponikvi, kamor je le pol ure hoda. Pričakujemo polnoštevilne udeležbe. — Pododbor Celje.

Sv. Lenart nad Laškim. Naše društvo priredi v nedeljo dne 12. avgusta t. l. tekmo koscev na travniku g. Hochkrauta v Malih Grahovšah. Po tekmovalju kmetška veselica. — Prijatelje kmetškega pokreta iskreno vabimo!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Društvo kmetijskih fantov in deklet priredi v nedeljo 12. t. m. svojo prvo tekmo koscev. Ker v našem okraju še ni bilo nobene slične tekme, pričakujemo mnogo-броjnega obiska.

Dopisi

★

Poučno potovanje v Savsko banovino

Iz Ljutomera smo prejeli, 24. in 25. julija je napravilo 28 kmetov iz našega okoliša poučno potovanje v Savsko banovino.

Z avtobusom smo se odpeljali proti Čakovcu in Varaždinu preko krasnega polja, ki je bilo posejano večinoma s koruzo, nato pa smo nadaljevali pot do Križevcev, da obiščemo tamošnjo vzorno urejeno srednjo kmetijsko šolo. Vodstvo šole nas je sprejelo nad vse prijazno. Ogledali smo si najprej mlekarino (zadruge), v katero so kmetje lani prodali za 5 milijonov dinarjev mleka. Živina je krasna in tudi mi smo tam kupili 6 mladih bikov plemenjakov. Tudi nekaj plemenskih merjaškov smo kupili.

Na povabilo g. Predoviča iz Vrbasa smo si ogledali tudi njegovo vzorno veleposestvo. Tu smo videli krave, ki dajejo po 5000 litrov mleka na leto. Krav rede na tem posestvu 180. Dalje smo si ogledali obsežne svinjake, ki so po 300 metrov dolgi in kjer rede nad 2000 svinj. Na posestvu imajo tudi bogato opremljen laboratorij, kjer izdelujejo zdravilo (serum) proti svinjski kugi skoro za celo Evropo.

Od tukaj nas je peljala pot na banovinsko posestvo Božjakovino, kjer smo si tudi ogledali hleve, polje in vinograde.

V Zagrebu smo si ogledali veliko sejmišče in novo, moderno klavnico; iz Zagreba smo se vrnili preko Rogaško Slatine in Ptuja zopet domov s trdnim sklepom, da bomo vse, kar smo videli dobrega, po možnosti izkoristili tudi doma.

Bloke. Člani Kmetške hranilnice in posojilnice na Blokah in tudi drugi Bločani so z veliko nestrpnostjo pričakovali izrednega občnega zbora posojilnice, ki se je vršil v nedeljo 22. julija. Že dobra dva meseca in še več se je vršila agitacija proti načelniku posojilnice tov. Stanku Lenarčiču in sploh proti načelstvu, češ, da bo radi poravnalnega postopanja S. Lenarčiča, ki je trgovec, oškodovan vsak član za Din 4000—. Širile so se gorostasne novice o milijonskih po-neverbah, o ogromnih posojilih brez poročila in nevarnosti za posojilnico, tako da je razumljivo veliko zanimanje za občni zbor. Ljudje, ki nimajo s posojilnico niti najmanjših stikov, so agitirali med člani, naj se odstrani z mesta načelnika tov. Stanko Lenarčič. — Občni zbor je

vse korenito razčistil. Zastopanih je bilo na občnem zboru 250 glasov s 95 zadružniki. Navzoča sta bila tudi delegata Zveze slovenskih zadrug g. Šifrer in g. Schauer. Načelnik Lenarčič je v krepkem govoru ovrget vse neresnične govorice in dokazal, ne samo da ni nič poveril, marveč je tudi svoje obveznosti popolnoma kril. Nevarnost zadrugi pa ne preti od nje, temveč od takih zadružnikov, ki so dolžni milijonske vsote in niso kmetje, a se hočejo rešiti in zlesti pod zakon o zaščiti kmeta. Zadružniki so z burnim odobravanjem sprejeli načelnikova izvajanja. G. Šifrer je v temperamentnem govoru razložil zadružnikom osnovne misli zadružništva ter zlasti poslovanje kreditnih zadrug. Apeliral je na navzočne, naj opustijo osebne borbe in ustvarjanje posebnih front, ker to ne bo dovedlo do rešitve našega gospodarstva, marveč bo vzbudilo med ljudmi le nezaupanje do delarnih zavodov in popolno zmedo. S številkami je dokazal, kako močna je posojilnica in da se ni treba nikomur bati za svoje vloge, ker se vse poslovanje vrši popolnoma v redu in je odveč vsako šepetanje od ušes do ušes o nepravilnostih. Pozval je navzočne k delu za posojilnico in za mlekarstvo zadrugo, zlasti za zadnjo, ki naj postane močnejša kot je zdaj. Pri volitvah je bilo soglasno izvoljeno prejšnje načelstvo s tov. S. Lenarčičem na čelu ter nekoliko izpremenjeno nadzorstvo. Na ta način je dobil tov. Lenarčič popolno zaupnico. — Potem je govoril »v imenu svojih pristašev« še predsednik občine g. Jože Rudolf, za njim pa veleposestnik, industrialec in gostilničar g. Milan Modic. Njuna izvajanja je načelnik takoj zavrnil, v kolikor jih niso pobili že zadružniki z medklici, nato je zaključil izredno uspešni občni zbor s pozivom za složno delo. Pred zborovalnim prostorom se je zbralo precej nečlanov, ki so spremljali potek občnega zbora in se potem razšli: večina z zavestjo, da je spet zmagala poštena razsodnost nad hujškanjem, nekaj pa, zlasti tisti s klerikalne strani, potrli, ker so se vsa njih upanja izjalovila.

Polšnik. V nedeljo, dne 19. avgusta t. l. praznuje Polšnik svoj veliki dan: Blagoslovitev novega gasilnega doma in 30letnico nove farne cerkve na Polšniku. Ob tej priliki bode tudi odkritje spominske plošče velezaslužnemu možu rajnkemu g. župniku Ivanu Globelniku. Spominska plošča bo vzidana v tuk. župni cerkvi. Spored te svečanosti je: Ob 10. uri sv. maša s pozdravnim nagovorom, takoj po maši slovesno odkritje spominske plošče, pri odkritju spominske plošče poje domači moški pevski zbor. Po tej svečanosti je takoj povorka h gasilnemu domu k blagoslovitvi. Po blagoslovitvi gasilnega doma se vrši vrtna veselica na Boriškovem vrtu vrtu na Polšniku z raznimi prireditvami. Celi čas bode svirala Zagorska rudniška godba. Vjudo vabimo vse prijatelje planin, da posetite našo lepo Polniško pokrajino in se vdeležite naše slavnosti. Vabimo tudi vsa sosedna gasilna društva za obilni obisk. Zagotavljamo vsem cenj. prišelcem, da vas bomo prav gostoljubno sprejeli in se boste med nami prav dobro počutili. Obenem boste imeli tudi priliko spoznati naše lepe planiske kraje in smo prepričani, da nas boste v bodoče še neštetokrat obiskali. Na veselo svidenje!

Novice

★

Kredit za regulacijo Savinje. Vlada je odobrila kredit v znesku pol milijona dinarjev za regulacijo Savinje.

Strelna je ubila pretekli teden posestnika Najbarja, ko se je vračal domov v Selo.

Nesreča na cestni železnici. Na progi cestne železnice Ljubljana—Št. Vid je prišla pod voz 23-letna Marija Ribičeva iz Moravč; skočila je z voza med vožnjo. Onesvečeno so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Mogočnega planinskega orla je ujel posestnik Podhočan iz občine Sorica pri Škofji Loki. Orel je še mlad in zakupnik lova, kateremu so orla izročili, upa, da ga bo udomačil.

Poseben urad za zatiranje tuberkuloze so ustanovili pri ministrstvu za ljudsko zdravje v Beogradu. Za vodjo tega urada je postavljen dr. Ivan Matko iz Maribora.

Bivši španski kralj Alfonz potuje po Balkanu. 1. avgusta se je ustavil v Zagrebu, od tam pa je nadaljeval svojo pot z avtomobilom proti jugu.

Več ko tisoč vagonov grozdja bodo razposlali letos iz okolice Smedereva. Smederevsko grozdje uživa dober sloves po vsem svetu. Največ zaslug za razvoj vinogradništva v teh krajih ima tamošnja vinogradniška zadruga.

Silna nevihta v Novem mestu in okolici. Pretekli petek je divjala zlasti po novomeški okolici silna nevihta, med katero je udarjala strela v razna poslopja. Človeških žrtev ni bilo, samo strah je bil velik.

»Davčni izterjevalec« — zaprt. V Mariboru so zaprli nekega človeka, ki se je zlasti po okolici rad izdajal za »davčnega izterjevalca« in pobral od ljudi precej denarja na račun zaostalih davkov. Svojo srečo je poskušal tudi v Mariboru, a tu so ga kmalu »imelici«.

Poskušan samomor vlomilec. Pretekli petek popoldne so orožniki pripeljali iz Kranja v Ljubljano 23letnega vlomilca Pavla Malovrha. Komaj pa so izstopili iz vagona, je Malovrh izvelkel iz žepa nož in si z njim prebodel trebuh. To je storil menda v upanju, da bo iz bolnišnice lažje pobegnil kakor iz zaporov; zato to pa tudi v bolnišnici skrbno zastražen.

Volk ali podivjan pes? V blejskih in gorenskih hribih trga neka neznana zver drobnico in dela gospodarjem veliko škodo. Niso pa še ugotovili, ali gre za volka ali za podivjanega psa. Zver zasledujejo sedaj tudi vojaki, ki so tam na vajah.

Znižane cene mesa v Ljubljani. Ljubljanski mesarji so sklenili od 8. t. m. dalje zvišati cene mesa za 2 Din pri kilogramu. Prvovrstno meso bo veljalo 12 Din za kilo, drugovrstno pa po 10 Din.

Mlada tatica, komaj 12- ali 13letno dekletce, je ukradla hišnici Mariji Murko v Vrtni ulici v Mariboru iz predala šivalnega stroja 1200 Din.

Suroveži. V Stanežičah pri Št. Vidu nad Ljubljano so imeli v nedeljo domačo veselico v neki gostilni. Po »stari navadi« pa so se med fanti kmalu zablistali noži in tri ranjence so morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico.

Svojega moža je ustrelila gostilničarka Julka Tumpič v Brodu. Mož je pred leti zaslužil v Ameriki precej denarja, ki ga je naložil pri neki zagrebški banki. Ker pa je gostilna slabo šla, denarja pa tudi ni mogel dvigniti iz banke, so se začeli domači prepiri; med takim preprirom je žena svojega moža ustrelila.

Umrli je v Litiži g. Franc Peterca, ugleden član tamošnjega gasilskega društva. Kot gasilec si je pred leti nakopal težko bolezen, ki ga je mučila že več let. Bil je 7 let tajnik gasilskega društva in tudi pri ustanavljanju gasilskih društev v sosesčini je rad in z vnemo pomagal.

Ugotovitev. Nedavno smo poročali, da je »Domoljub« navedel v nekem svojem članku čisto napačne podatke o uvozu raznih lepotic v našo državo. »Domoljub« je na to povedal, da je posnel podatke iz lista »Naš glas«, ki je glasilo uradnikov. S tem seveda odpadejo vsi očitki na »Domoljuba«, ker je brez dvoma prepisal številke v dobri veri, da so podatki uradniškega glasila točni, kar pa niso bili.

Za 20.000 Din obleke je nakradel 32-letni Oton Prosen v Mariboru. Okradel je svojega delodajalca za 2 kovčega polna ženske obleke v zgoraj omenjeni vrednosti.

Najmočnejše civilno letalstvo ima danes po izjavi angleškega ministra za zunanje zadeve Simona Nemčija. Vsa nemška potniška letala pa so zgrajena tako, da se dajo vsak hip spremeniti v vojna letala.

Po dveh mesecih so našli v Črnem grabnu pri Cerknici skoraj že razpadlo truplo berača Franca Novaka s Trojan. Šel je k vodi, da se opere, a pri tem ga je zadela kap, tako da je ležala polovica trupla v vodi, polovica pa na suheri. Pri njem so našli le 4 kovance po 25 par.

Dve trupli se našli v jami. Blizu Dolne pri Ljubljani se nahaja »Brezarjevo brezno«, ki je okoli 25 metrov globoko. To brezno so hodili korajžni fantje radi preiskovat. Tudi preteklo nedeljo se je spravilo 5 fantov v jamo, kjer so nepričakovano našli že močno strohnele ostanke čveh človeških trupel. Po ostankih obleke so ugotovili, da gre za trupli zobotehnik Dušana Jeliča in Danice Faganelove, ki sta lani 18. avgusta zapustila svoje domove in se nista več vrnila.

Požar v Podcerkvi pri Rakeku je uničil hiše in gospodarska poslopja posestniku Trudnu in posestniku Hacetu.

Pazite na otroke! Posestniku Potočniku v Spodnjih Jablanih pri Cirkovcih je padel v jamo, polno vode, njegov 2½-letni sinček in utonil.

Delavce odpušča rudniška uprava v Velenju. Te dni so odpustili 70 delavcev, drugih 70 pa čaka še enaka usoda.

Kako se varujemo vročine?

Huda vročina je za človeški organizem ne samo neprijetna, ampak tudi nevarna in zato moramo v vročih dneh še posebno paziti na svoje zdravje.

Danes, v dobi solnčenja, imajo nekateri ljudje navado, da legajo na solnce in se dajo obsevati od solnca kar cele ure. To ni prav in tako pretiravanje več škoduje kakor koristi. Leži na solncu le malo časa, potem pa zopet hodi in tudi sence se ne »gibaj! Torej: nekaj solnčenja v mirni legi, potem nekaj gibanja in nekaj sence!

Tudi gologlav ne hodi po solncu! Najboljša obramba proti solncu za glavo so lasje in zato ne ravnaj pametno, kdor si da poleti lase prekratko ostriči ali obriti. Nosi lahek klobuk, težki klobuki so neprimerni.

Tudi obleka naj bo lahka. Ovrtnik je neprimeren, ker ovira zračenje vratu in prs. Kot obuvalo so najboljši opanke ali pa preluknjani čevlji; najboljša pa je, če hodiš bos.

Premočna, zlasti mesena, hrana pospešuje vročino, ravno tako tudi premastne jedi. Poleti je najboljša hrana zelenjava. Tudi čezmerna pijača ni dobra. Kdor mnogo pije, se vedno poti in je vedno žejen. Boljše kakor vsaka pijača je sočno sadje ali pa vroč čaj, ki ga uživamo žlico za žlico.

Stanovanje je treba zapirati pred solnčnimi žarki, odprti pa naj bodo vsi notranji prostori, da ima zrak prosto pot; varovati pa se moramo pred prepihom.

Važno opozorilo podravskim splavarjem

V Ptuj se vršijo od avgusta do 16. oktobra na Dravi vojaške vaje pontonirskega bataljona. Večbajo na prostem med obema mostoma ter 500 m nižje železniškega mostu. Vsi splavarji in druge prizadete osebe se opozarjajo, da je na označenem prostoru prepovedana vsaka plovba ob delavnikih od 6. zjutraj do 11.30 in od 15. do 1 ure. Ob nedeljah, ko se ne vršijo vaje, je plovba prosta. Vršile se pa bodo tudi nočne vaje in je na tem prostoru v času od 20. do 4. ure zjutraj vsak plovni promet prepovedan. Splavarji in druge osebe, ki se bavijo s plovbo, morajo paziti na znamenje, ki ga bo imela straža, postavljeno 1500 m nad mostom na desnem bregu, in sicer bo to rdeče-bela signalna plošča. V primeru nesreče ali škode nosijo vso odgovornost podjetniki sami, odnosno one pravne osebe, na katerih račun se je plovba vršila.

Gospodarstvo

Naši travniki

Po zadnji statistiki imamo v Jugoslaviji 3.163.379 oralov travnikov in 7.274.947 oralov pašnikov; dognano je, da naši travniki dajo prav slab donos (15 q), pašniki pa še mnogo manj; temu dejstvu se ne smemo čuditi, ko vemo, da se nihče ne briga za nje, prepuščeni so samemu sebi. V mnogih slučajih se celo zgodi, da pride gospodar šele par dni pred košnjo na travnik, no in potem se čudimo, da naša živinoreja ne prinaša zadovoljivih uspehov, saj je vendar živinoreja tesno povezana z razvojem našega travništva. Povsod, kamor pogledamo, raste na naših travnikih vse drugo, kakor pa to, kar bi moralo biti in živina s to hrano vendar ne more zadovoljiti, toda še ni prepozno in mi bi lahko dobili mnogo krme in dobre krme.

Dobri gospodarji trdijo, da dobri travniki podpirajo živinorejo, pomagajo poljedelstvu in da so gospodarjev zaklad in zlato vsakega kmetkega gospodarstva, slabi travniki pa so le v zasmeh zemlji in posestniku, nesreča za živinorejo in breme poljedelstvu.

Če je temu tako in to je, potem nam morajo biti ravnokar omenjena dejstva mislivo vodilje v bodočnost in gledati moramo na to, da popravimo, kar se še popraviti da. Pred očmi nam morajo biti prednosti in koristi naših travnikov in te so sledeče:

1. S travnikov dobivamo potrebno krmo za živino, krma pa je glavna hrana govedu in konjem v zelenem ali suhem stanju.

2. Travniki dajo ceneno krmo, ker so produkcijski stroški majhni.

3. S travnikov potuje trava v zelenem ali suhem stanju v hlev, iz hleva pa v obliki gnoja na njivo, s tem je vsaki posetvi na njivah zagotovljen dober donos.

Poprej smo omenili, da dobivamo 15—20 q (metrskih centov) slabega sena na naših travnikih, in zato je priporočljivo in važno, da travnike zboljšamo, pomladimo, orjemo in sejemo dobro in pravilno travno zmes, ker le na ta način dobivamo mnogo krme in dobre krme; prehrana živine je s tem zagotovljena in omogočena. Če zahtevamo od živine, da nam daje mnogo mleka in mesa, potem moramo mi skrbeti tudi za to, da jo dobro prehranjujemo, dobro krmo pa lahko dobivamo le od dobrega travnika z dobrimi travami in deteljo.

Mnogokrat se zgodi, da nimamo dovolj hlevskega gnoja za travnike, ker ga rabimo za njive; v tem slučaju se poslužujemo umetnih gnojil. Za travnike vzamemo superfosfat in kalijevo sol, in to 150 kg superfosfata in 100 kg 40% ne kalijeve soli; priporočljivo je, da dodajamo še 75 kg apnenega dušika. Superfosfat in kalijevo sol uporabljamo v jeseni ali spomladi, apneni dušik pa samo spomladi. Na mesto omenjenih umetnih gnojil rabimo tudi zmes KAS in nitrofoskal, in to 250 kg na oral v jeseni ali spomladi.

V to poglavje spadajo še razmotrivanja o sladkih in kislih travah, setvi travnih zmesi, regulaciji vlage in škodljivcih naših travnikov; o vsem tem hočemo govoriti posebej in prihodnjik.

Koruzna v živinoreji

Koruzna (turščica, zea mays) je doma v severni Ameriki in Argentini; v Evropi je razširjena v prvi vrsti v Jugoslaviji, Madžarski, Romuniji in Italiji; manj se pojavlja v ostalih evropskih državah.

Koruzna ima izmed vsega žita največ sirove tolačice (5—6%); škrobna vrednost iznaša 81,5 do 83%; brezdušičnih izvlečkov poseduje 70%, sirove vlaknine 1,7% in pepela 1,4%.

Hektoliter težke in srednje koruze tehta 70 do 78 kg, drobne pa 74—87 kg. Če omenimo še težino 1000 zrn (tisočeri), potem pridemo do sledečih podatkov; mešana ameriška koruzna

srednje vrste tehta v obliki 1000 zrn (tisočeri) 314 gramov, bela koruzna 377 gramov, rumunska 191,2 g, koruzna iz naših krajev 214 g, turška turščica 268 g in italijanska, t. j. činkvanti 125 gramov.

Posebno dobra hrana je kuhana debelača odnosno koruzna; paziti moramo le na to, da se ne nahaja na vlažnem mestu, ker se kvari. Dati moramo živini le zdravo koruzo.

Koruzna, odn. turščica ne daje toliko moči kot oves, temveč je njena posebnost v tem, da služi za debelenje živali. Radi tega nima sposobnosti, da zamenja oves pri konju. Koruzne vrste, polne moke, lahko zamenjajo samo ¼ do polovice ovsenega obroka in to samo takrat, če od konja ne zahtevamo hitre vožnje in ima dobre zobe za prebavo. Omenjene turščične vrste smemo dati samo namočene ali poparjene in posebno kuhane, pomešane z ovsem in rezanico.

Koruzna je odlična hrana za govedo, svinje in ovce, če jih pitamo. Meso pitanega goveda in ovce se z njo popravlja, odnosno izboljšuje; vsebuje večje količine mehke masti in manj trdega loja; pri svinjah je obratno. Svinjska slanina in meso postajata mehka; nekateri pisatelji trdijo, da ni res; pravijo, da dobimo tudi pri svinjah okusno meso ter trdo in belo slanino. Molznim kravam ne dajemo koruze, ker dobivamo mehko sirovo maslo.

Govedu, ovcam in svinjam prirejamo turščico na enak način kakor zrno drugih žit. Mnogokrat dajemo koruzo konjem in ovcam v celoti ali pa jo namočimo v slani vodi pred uporabo.

Gnojišče

Vsak dober gospodar gleda na to, da ima nad vse dober hlevski gnoj; da lahko to tudi doseže, sta mu potrebna gnojišče in gnojnična jama.

Tam, kjer imamo mnogo kamenja, lahko zgradimo gnojišče in jama iz kamenja in pri tem štedimo s cementom, samo namesto apnenega moramo rabiti cementni malter; najbolje in najpriporočljiveje pa je, da imamo za gnojišče in jama cement (beton) na razpolago; tako delamo danes povsod, kjer je le mogoče.

Gospodar, ki prehranjuje n. pr. 10 krav, rabi za govedo 60 kvadratnih metrov velik hlev; gnojišče pa mora v tem slučaju imeti 30 kvadratnih metrov prostora, n. pr. 6 m dolžine in 5 m širine; jama sama pa nekaj več kot 2 kubična metra, t. j. v notranjosti 1½ m dolga, 1 m široka in 1½ m globoka.

Gnojišče se nahaja v bližini hlevov, jama (gnojnična) zgradimo pa ob gnojišču. Jama je blizu hleva, da ima gnojnica čim krajšo pot iz hleva v jama. Gnojiščni zid na notranji strani mora biti 30—50 cm pod zemljo in 20 cm nad njo; z ozirom na to bo gnojišče 50—70 cm globoko. Gnojiščno dno je povsem ravno in tudi v tem slučaju, če je zemlja nagnjena. Jarek iz hleva vodi v jama in ne v gnojišče. Oni del jarka, ki se nahaja med hlevom in jama, navadno obzidamo in pustimo odprtega; pokrijemo ga z desko ali opeko; na ta način ga lahko ob vsakem času odpremo in očistimo.

Kako konzerviramo krmo?

Tam, kjer je dovolj solnčne pripeke in kjer lahko krmo dodobra posušimo, je najboljši način posušitev (sušitev), vendar zgubivamo tukaj mnogo dobrih sestavin, pri sušitvi sena 12—15%, pri detelji 15—20% suhe snovi. Te izgube so še mnogo večje, če nastopi slabo vreme.

Da se izognemo izgubam pri sušitvi, zakisamo krmo in to na sledeče načine:

1. način: V zemlji. Napravimo si jame v zemlji, v nje spravimo krmo, jo stlačimo in pokrijemo z zemljo.

2. način: V nadzemnih stiskalnicah (prešah). To so lesene stiskalnice, v katere damo

krmo. Ko nastopi toplota 50° C, se krma stisne s pomočjo posebnih priprav (drogov).

3. način: V silosih; to je danes najmodernejši način in v naprednih državah in pri dobrih gospodarjih z velikimi uspehi uporabljen. Predvsem razlikujemo dva načina zakisitve in to: a) topel in b) mlačen.

a) Zeleno maso pustimo na zraku vsaj dva dni, da vsaj malo ovne. Nato jo razrežemo in zdrobljeno damo v silos (višina 1,5 m); rastlinska masa se tekom 24 ur segreje na 45—50° C. Ko se je to zgodilo (namreč da se je temperatura zvišala do 50° C), takrat vržemo (damo) na spodnji sloj drug sloj iste višine, to ponavljamo tako dolgo, dokler nismo silosa napolnili.

b) Ko je zelena masa pokošena, jo spravimo domov; tu jo razrežemo in damo v silos. Gle dati moramo pri tem na to, da ranimo rastlinske organe, t. j. rastlinski sok mora čimprej iz stani; sok namreč vsebuje sladkor, ki zavre s pomočjo bakterij (dobivamo mlečno kislino) in na ta način zakisamo krmo; obenem moramo iz silosa odstraniti zrak; to dosežemo s tlačanjem in drobljenjem rastlinske mase, ki pa se sme segreti samo kvečjemu do 30° C; če bi se segrela preko te temperature, je podana nevarnost, da se krma pokvari. Če torej krmo dobro potlačimo, odstranimo (izženemo) zrak iz nje, zaдушimo kmalu rastlinsko maso in ona postane kisl. Najbolje je, da silos takoj zapremo, ko smo ga napolnili. S tem postopkom nima zrak več dostopa v ansilažo.

Lado Jerše.

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitre in poceni!
TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52, Telegram: Tiskarna Merkur

Kdor želi pozno jeseni sočno krmo in najzgodnejšo preko 2 m visoko košnjo, naj v avgustu vseje ozimno graharico. Ker potem še lahko sadi krompir, seje proso, sadi koruzo, peso, zelje itd., bo obilo krme pridelal kar povrhu! Kdor poskusi enkrat, ta ne bo nobeno zimo gledal praznih njiv — a tudi ne praznih visli. Na mernik posetve treba 20 kg z ozimno ržjo zmešane graharice. Dobi se v vseh boljših semenskih trgovinah, nekaj pa jo ima za oddati tudi še Jankar Tine, Zeje pri Medvodah.

Razno

★

Zobje in krompir

Dandanes vemo vsi, kako skrbno moramo negovati svoje zobe, da si jih ohranimo zdrave in da se izognemo številnim nalezljivim boleznim, ki jih lahko povzročijo gnili ali bolni zobje. Zdravje in trdnost zob pa sta odvisna v glavnem od »D«-vitamina (vitamini so posebne snovi v naši hrani, če teh snovi v hrani ni, človek zboli). Če »D«-vitamina v naši hrani ni, začno zobje gniti in izpadati; to se vidi posebno razločno pri boleznih, ki jo imenujemo »škorbut«.

V našem črnem kruhu, ki ga pripravljamo iz rži ali iz ovsa, je malo tega važnega vitamina, nekaj več pa ga je v pšenici. Pšenice pa pri nas nimamo dovolj doma.

Dovolj »D«-vitamina pa ima v sebi krompir in tega pridelamo pri nas več kakor ga potrebujemo. Najboljši krompir raste v alpskih deželah, torej tudi v naši deželi. Ravno zaradi svojega bogastva na »D«-vitaminu pa je krompir

silno važna hrana posebno za otroke, ki morajo dobiti trdne in močne kosti.

Kako velikega pomena je krompir za zdravje zob, nam kaže primer prebivalcev na otoku Tristan de Cunha (ta otok leži ob južni Afriki). Na tem otoku živi 163 ljudi. Vse te ljudi so zdravniki preiskali in pri vseh so našli samo 8 pokvarjenih zob, brez zoba pa ni bil sploh nihče. Ti ljudje pa živijo skoro samo od krompirja in nekaj mleka, rib in zelenjave, žito pa na tem otoku sploh ne raste.

Napad na Pariz z bakterijami

Bakterije ali bacili so majhne, s prostim očesom ne vidne živalice, ki povzročajo težke bolezni, če pridejo v človeški organizem. Takih bakterij se nameravajo posluževati tudi v bodoči vojni in z njimi okuževati zlasti večja mesta.

Te dni je objavil znameniti angleški časnikar Steed (reči: Stid) nekaj podatkov, ki dokazujejo, kako se na vojno z bacili pripravlja Nemčija. Prve tozadevne poskuse so delali v Nemčiji že pred Hitlerjem po načrtu, ki ga je izdelal poseben oddelek nemškega vojnega ministrstva. Bacile nameravajo stresati iz letal kakor dež. Okoliš, kamor naj ta dež pade, je mogoče natančno preračunati. Poskuse so delali tajni zaupniki nemške vlade že l. 1931. v Parizu in v Londonu in sicer na ta način, da so iz avtomobilov, ki so se vozili po glavnih trgih, razmetali nad 1 milijardo bacilov posebne vrste, ki povzročajo pač lahko obolenje, ne pa smrti.

V Parizu so izvršili tak poskus 18. avgusta l. 1933. ob treh popoldne. Pri kontroli so ugotovili, da je obbolelo okoli 95.000 oseb! 19. septembra l. 1933. pa so delali slične poskuse v okolici Pariza.

Časnikar Steed trdi, da ima za svoje trditve v rokah nepobitne dokaze, ker so v njegovih rokah tajni nemški vojaški dokumenti, ki dokazujejo krivdo Nemčije.

Najmogočnejši mož sveta

Noben vladar na svetu ni imel in tudi danes nima take moči kakor jo ima od ljudstva izvoljeni predsednik Zedinjenih držav Franklin Roosevelt na podlagi pooblastil, ki jih je dal parlament Zedinjenih držav predsedniku države.

Pooblastila dajejo predsedniku neomejeno moč nad vso industrijo in trgovino, nad poljedelstvom in nad državnimi financami, nad delodajalci in nad delavci. Borze, telegraf, film itd. — vse je odvisno od predsednikove volje.

Pooblastila obsegajo 12 točk:

1. Predsednik »kontrolira« vso industrijo in trgovino in ureja vso konkurenco;
2. On nadzoruje vso poljedelsko produkcijo; on predpisuje ali odpisuje davke in vsakemu farmerju lahko ukaže, kaj sme ali kaj mora saditi;
3. On določa delavske plače za vsako podjetje;
4. predsednik nadzoruje vse poslovanje borz;

5. telegraf, telefon in radio stoje pod njegovim neposrednim nadzorstvom;

6. On nadzoruje vso petrolejsko produkcijo;

7. njemu so podrejene vse železnice; on določa tarife za vsako progo in lahko ustavi promet na vsaki progi, ki nič ne nese;

8. carino na katerokoli blago lahko zniža ali zviša na 50 procentov;

9. On nadzoruje valuto; za ureditev stalnosti valute razpolaga s kreditom 2 milijard dolarjev;

10. podrejene so mu vse banke;

11. on nadzoruje financiranje vseh industrij;

12. On nadzoruje vse socialne akcije.

Svoboden je samo tisk; pri časopisju ureja predsednik samo delovni čas in plače nameščencev.

Lastna moč — edina pomoč

Težki časi, ki jih preživljamo dandanes, zahtevajo da napnemo vse sile, da se rešimo iz neugodnega položaja sami, iz lastne moči, ker vidimo, da je vsako zanašanje na tujo pomoč samo slaba tolažba brez praktičnih posledic.

Časi so se namreč močno izpremenili. Nekdaj smo bili vajeni, da smo tarnali in kričali, pa so se nas usmili — drugi! Pomagala nam je dežela, kar pa ta ni zmogla, je storila država po svoji moči. To je bilo v predvojni dobi, ko vojna še ni vsega sveta osiromašila in ko so bile nekdanje deželne in državne blagajne vedno polne. Takrat se je rodil pri nas sistem »podpor«, ki je bil na eni strani prav prijeten, ker je bilo treba le nekoliko kričati, in že je bil denar tukaj, na drugi strani pa je imel ta sistem žalostno posledico, da je popolnoma ubil v ljudeh vsako zaupanje v samega sebe in vsako podjetnost! Ljudje so se navadili zanašati se le na pomoč od zgoraj, na svojo lastno moč in na moč svojega lastnega dela so pa popolnoma pozabili! Takrat se je začelo porajati med nami tudi napačno prepričanje, da je država podobna velikemu denarnemu žaklju, ki visi nekje nad nami in iz katerega se siplje na nas denar kar sam od sebe...

Dandanes pa je stvar precej drugačna. Ker državna denarna vreča ni prav nič drugačna kakor vsaka druga, in ker moraš tudi državno vrečo najprej napolniti, če hočeš kaj iz nje jemati, ni pa dajemo v državno vrečo samo toliko, kolikor moremo in moramo, zato ne mo-

remo od državnih in drugih javnih blagajn zahtevati več kot del tega, kar smo sami vanjo nanesli. To pa ne zadostuje za vse naše potrebe in še manj za izpolnitev vseh naših želja, če so še tako lepe. Ne preostane nam torej drugega kakor da delamo tako, kakor dela kmetijski fant, ki tudi ne dobi od očeta vsega, kar si želi, in si mora zato kupiti kakšen klobuk za tisti denar, ki si ga je prislužil in prihranil sam s kakšnim svojim posebnim delom.

Tudi iz lastne moči se da marsikaj ustvariti, čeprav ne lahko. Če se lotijo prebivalci kakšne vasi naprave te ali one poti s potrebno energijo, jo tudi naredijo; eni dajo vprego, drugi delo, tretji nekaj materiala in pot je gotova brez deželne ali državne pomoči. Tako je tudi pri stavbah in drugih manjših delih. Le ozrite se nekoliko okrog sebe in videli boste nebroj društvenih domov, cerkva itd., ki so jih ljudje iz najbližjega okoliša zgradili iz lastne moči.

Srbi imajo pregovor: Uzday se ú-se i u svoje kljuse! In mi pravimo: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal — torej najprej si moraš pomagati sam! Ta pot res ni komodna, ni prijetna, zato pa je trdna in zanesljiva, ker dviga samozavest in vero v samega sebe, ki nam je danes, ko vse stoka in tarna, bolj potrebna kakor le kedaj poprej!

Vesti iz sveta

Kuga v Indiji. V Indiji se je začela močno širiti kuga. V okužene kraje so poslali z letali okoli 20 zdravnikov. Delo zdravnikov pa je zelo otežkočeno, ker se ljudje nočejo dati cepiti iz praznoverja. Zadnja dva tedna je zahtevala kuga že nad 5000 žrtev.

Vohunstvo v Angliji. Te dni je napravila po celi Angliji jako mučen vtis vest, da je izginil kovčeg z važnimi dokumenti, ki se tičejo angleške vojne mornarice, zlasti pa gradnje novih vojnih ladij.

Razkošen pogreb velikega razbojnika. Ameriški razbojnik Al Capone, ki je po prestani kazni stopil v službo policije, je te dni umrl; njegovi nekdanji tovariši so ga ustrelili. Njegov pogreb je bil sila razkošen; samo vence so cenili na 3000 dolarjev.

Municija se je vnela zaradi silne vročine v japonskem mestu Hiroshima. Celo skladišče je zletelo v zrak.

Kateri izmed štirih pretepačev ni kmet? Kdor ugane, dobi za nagrado cekin.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

Od 1. 1925. naprej je narastlo prebivalstvo skoro za 3 milijone oseb.

Denar brez lastnikov. Angleške banke upravljajo okoli 9 milijonov funtov šterlingov (3 milijarde dinarjev), za katere se lastniki ali nič ne brigajo ali pa so že pomrli.

Najboljši čistilec mestnih ulic je dež. Eno uro izdatnega dežja odplavi z ulic več nesnage kakor bi jo moglo odstraniti 100.000 delavcev v 10 urah.

Nad 10 milijonov kolesarjev kolesari in dela neprilike pešcem v Angliji.

Za 5 milijonov mark (1 marka = 15 Din) steklenih oči izdelajo vsako leto v Nemčiji.

Za vsak dan eno cerkev ima neko mesto v Mehiki, ki šteje komaj 6000 prebivalcev, zato pa ima 365 cerkva.

Najdaljši viadukt na svetu bodo zgradili v Spaniji na železniški progi Zamora-Aranse. Viadukt bo 475 metrov dolg in bo zgrajen iz betona. Delali ga bodo 2 leti.

Največje letališče na svetu se nahaja v Croydonu v Angliji. To je največje letališče za taksi-letalca, ki jih rabijo na Angleškem tako kakor pri nas avto-taksije.

Izvoz žita je dovolila Rumunija v manjšem obsegu. Prepovedan je samo izvoz pšenice.

Tržne cene

Voli, žive teže, I. vrste	1 kg	Din	3—	do	4—
Voli, žive teže, II. vrste	1 kg	Din	2-50	do	3—
Voli, žive teže, III. vrste	1 kg	Din	2—	do	3—
Krave, žive teže I. vrste	1 kg	Din	2—	do	3-50
Krave, žive teže II. vrste	1 kg	Din	1-90	do	2-50
Teleta, žive teže	1 kg	Din	4—	do	5-50
Praščiči, debeli, živa teža	1 kg	Din	6—	do	6-50
Praščiči, debeli, zaklani	1 kg	Din	9—	do	10—
Praščiči, 3—4 mes. stari	1 kom.	Din	200—	do	350—
Kokoši	1 kom.	Din	15—	do	20—
Piščanci	1 kom.	Din	10—	do	15—
Pridelki:					
Pšenica domača	100 kg	Din	140—	do	150—
RŽ	100 kg	Din	125—	do	130—

Oves	100 kg	Din	120—	do	125—
Koruzna	100 kg	Din	125—	do	130—
Ječmen	100 kg	Din	120—	do	130—
Ajda	100 kg	Din	125—	do	130—
Fižol	100 kg	Din	200—	do	250—
Krompir	100 kg	Din	75—	do	80—
Jabolka	1 kg	Din	2—	do	4—
Hruške	1 kg	Din	2—	do	5—
Češnje	1 kg	Din	3—	do	4—
Breskve	1 kg	Din	5—	do	12—
Mleko	1 liter	Din	2—	do	2-50
Smetana	1 liter	Din	10—	do	13—
Med	1 kg	Din	16—	do	20—
Sir	1 kg	Din	16—	do	22—
Surovo maslo	1 kg	Din	20—	do	24—
Gobe, suhe	1 kg	Din	25—	do	30—
Seno sladko	100 kg	Din	40—	do	50—
Slama	100 kg	Din	30—	do	40—
Drva za gorivo, trda	1 kub. m	Din	70—	do	90—
Drva za gorivo, mehka	1 kub. m	Din	50—	do	70—

Radio

Program radijske oddajne postaje v Ljubljani od 12. do 19. avgusta 1934.

Nedelja, 12. avg.: 10.00: Trbovlje (L. Mrzel) — 16.00: O konjereji (dr. Veble Franc) — 20.00: Dvoboj na harmoniki: Stante & Breznik.

Ponedeljek, 13. avgusta: 19.00: Prekmurje (Vilko Novak; — 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna).

Torek, 14. avgusta: 19.00: Otroški kotiček (Cirila Medvedova) — 19.30: V kraljestvu Ble-gaša (Rudolf Dostal).

Sreda, 15. avgusta: 9.00: Orgelski koncert, g. Šterbenc — 9.30: Versko predavanje.

Četrtek, 16. avgusta: 19.00: Zabavni feljtoni (Niko Pirnat).

Petek, 17. avgusta: 19.00: Postanek in razvoj toplotnih neviht (M. Čadež) — 19.30: Onstran Gorjancev (Vladimir Regally).

Sobota, 18. avgusta: 19.00: Primorska ura (g. Venturini) — 19.30: Zunanji politični pregled (dr. Jug).

Sejmi

12. avgusta: Sv. Jurij ob juž. žel.
13. avgusta: Cmurek.
14. avgusta: Leskovec, Kamnik.
15. avgusta: Fara pri Kočevju, Sv. Trojica v Sl. gor., Sv. Marija v Jarenini.
16. avgusta: Irča vas, Kandija, Sv. Rok pri Ptuj, Sv. Trojica v Slov. gor., Sevnica, Vuze-nica, Sv. Rok pri Mokronogu, Lož, Vače, Hotavlje, Gor. Lendava, Šmarje, Planina, Trebnje, Skofja Loka, Cerklje, Rakičane, Vel. Lašče, Lembah, Mozirje, Soseska, Oplotnica.
17. avgusta: Spodnja Idrija, Švirc, Kapela pri Brežicah, Šmarje pri Jelšah, Ptuj.
18. avgusta: Mati Božja v Pušcavi.

Valute

1 ameriški dolar	Din	33'80
1 nemška marka	Din	13-20
1 švicarski frank	Din	11-10
1 angleški funt	Din	172—
1 francoski frank	Din	2-25
1 češkoslovaška krona	Din	1-41
1 italijanska lira	Din	2-92

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1934, se mora do nadaljnje odredbe dodati še 28% na ime »primac«.

Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8-10 dinarjev.

Vrednostni papirji

2½% Vojna škoda	Din	320—322
7% investicijsko posojilo	Din	71—72
7% Drž. hipotek. banka	Din	67—68
6% begluške	Din	57—58
4% agrarne	Din	38—39
7% Blair posojilo	Din	58—59
8% Blair posojilo	Din	67—68
Privilegirane agr. banke	Din	217—221

Manufakturna veletrgovina

Fran Hrehorič

Ljubljana, Dunajska cesta 28

se priporoča cenj. trgovcem pri nakupu blaga
Zmerne cene! Postrežba točna!

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani

Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši)

Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitro-foskala, apnenega dušika, čilakega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne „Illovac“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavlj.: „Kmetijski dom“. Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4%, brez odpovedi, po 5%, pri tromesečni odpovedi. — JAMSTVO ZA VLOGE presega večkratno vrednost vlog. Strankam udi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, 'e. ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½, ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—. Rezerve Din 1.200.000—.